

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 5 (2869) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad

Nagy lelkesedéssel fogadta a magyar főváros Ribbentrop birodalmi külügyminisztert

Széles szakaszon áttörték a japánok a peraki vonalat

Anglia távolkeleti hajórajja elhagyta Singaporet. Bevonultak a japán csapatok Kuala Lumpurba, Selangor tartomány fővárosába

A Budapesti Értesítő jelenti: Joachim Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter 10 kocsiból álló különvontat pontosan 10 órakor futott be a keleti pályaudvar zászlókkal és virágokkal díszített csarnokába. A fogadtatáson megjelent Bárdossy miniszterelnökkel az élén a kormány valamennyi tagja, a felsőház és a képviselőház elnöke, vitéz Szombathelyi Ferenc, a vezérkar főnöke, Eljássy főkapitány, Szendy Károly polgármester, az egyházi, katonai és polgári hatóságok vezetői, valamint az előkelőségek egész sora. Jelen voltak a diplomáciai testület képviselői is. A német követség tagjai teljes számban sorakoztak fel, mellettük a tengelyhatalmak államának követi, katonai attaséi és a követségek személyzete.

A lassan begördülő különvontat miniszteri szalonkocsija pontosan azon a helyen állott meg, ahol Bárdossy külügyminiszter és kísérete várakozott vendégére. Ribbentrop külügyminiszter diplomata egyenruhában mosolyogva lépett ki a szalonkocsiból, miközben a rendőrzenekar a Hunyadi-indulót játszotta. A külügyminiszter hosszan, melegen rázott kezét Bárdossy miniszterelnökkel, majd kiszállottak a kocsiból közvetlen kíséretének tagjai, közöttük Ditrich von Jagow, budapesti német birodalmi követ és Sztójay Döme berlini m. kir. követ.

A miniszterelnök előkelő vendégével az ünnepélyesen feldíszített fogadtatási csarnokba vonult, ahol kölcsönösen bemutatották a megjelent előkelőségeket. Rövid idő után Ribbentrop külügyminiszter Bárdossy miniszterelnök társaságában kilépett a pályaudvar csarnokából, miközben a Baross-téren felsorakozott honvédszenekar a Deutschland-dalt, a Horst-Wesselt és a magyar Himnuszt játszotta.

TIZEZREK ÉLJENRIVALGÁSA KÖSZÖNTI A MAGAS VENDEGET

A külügyminiszter ellépett a kivonult díszszázad arcéle előtt, majd Bárdossy miniszterelnök jobbán beszállott a hatalmas feldíszített gépkocsiba. A Baross-teret a tűzoltók díszszázada, a rendőrök díszszázada, tiszti küldöttségek, cserkészcsapatok, levették, munkáscsoportok, bajtársi egyesületek, a magyarországi német kolónia és a hazai németiség csoportjai, iskolák, kü-

lönböző egyesületek és testületek csapatai szegélyezték. Mögöttük sorakozott a tizezrekre menő közönség, amely szünni nem akaró éljenzéssel fogadta a birodalmi külügyminisztert. A külügyminiszter autója lassu gördüléssel indult el a Rákóczi induló hangjai mellett a Rákóczi-ut felé. Az autót a kíséret és a fogadtatáson résztvevő előkelőségek végeláthatatlan autósora követte a Rákóczi-uton, Erzsébet-köruton, Andrássy-uton, a Gróf Tisza István-utcán és a Ferenc József-téren végig a Dunapalota felé, ahol a külügyminiszter lakosztályát budapesti tartó-

zkodása idejére berendezték. A zászlókkal, szőnyeg- és virágdíszes ablakokkal ékesített hosszú utvonalon végig százezrekre menő közönség éljenrivalgással és kendőbogatással üdvözölte az előkelő vendéget. A Dunapalota bejáratánál Marenchics igazgató mély meghajlással köszöntötte Ribbentrop külügyminisztert, aki elbucsuva a fogadtatáson megjelent előkelőségek-től, elfoglalta lakosztályát.

A külügyminiszter ünnepélyes fogadtatásáról a német birodalmi rádióadóállomás is helyszíni közvetítést adott.

A német külügyminiszter pesti tartózkodásának programja

A M. T. I. jelenti: A fővárosba érkezett külügyminiszter a pályaudvaron történt fogadtatás után szállására hajtatott, majd feliratkozott a Kormányzó úr őfőméltóságánál és a főméltóságú asszonynál. Ezután látogatást tett a magyar miniszterelnöknel a miniszterelnökségi palotában. Ennek végeztével magánkihallgatáson jelent meg a kormányzónál. A kihallgatás után a kormányzó úr és a főméltóságú asszony ebédjén vett részt a királyi várpalotában.

Délután Bárdossy László miniszterelnök viszonzza a német külügyminiszter látogatását. Azt követően az országgyűlés két házának elnökei

fogadtatást adnak a német birodalmi külügyminiszter tiszteletére a parlament kupolacsarnokában. Este a miniszterelnök és felesége estebédet ad a miniszterelnöki palotában. Az estebéden mindkét részről pohárköszöntők hangzanak el. Az estebéd végeztével hangverseny lesz a miniszterelnöki palota tükörtermében.

Pénteken a német külügyminiszter megkoszorúzza a Hősök-émlékművét, majd a német hősök sírját. A koszorúzások után megtekintik az Országos Magyar Képzőművészeti Múzeumot. Délben a német külügyminiszter ebédet ad a budapesti német követségen.

Szegedre rándultak át Ribbentropp kíséretének tagjai

Szegedről jelentik (MTI): Ribbentrop külügyminiszter kíséretének tagjai közül többen Mezőhegyesről átrándultak Szegedre, ahol a külügyminisztériumot Ulley-Revitzky Antal követ, sajtófőnök és Újpesty Elemér követségi titkár, a várost Tukács Sándor főispán és Tóth Béla dr. helyettes polgármester képviselte és vezelte a vendégeket, akik megnézték a Hősök kapuját, a Dóm-teret, a fogadalmi templomot és a Tiszapartot. A múzeumban megtekintették az avarkori leleteket és a képtárat. A díszében Tukács főispán köszöntötte a Führet s a magyar-német ba-

rárságra és a közös győzelemre üritette poharát. Tóth Béla a vendégeket köszöntötte, akiknek nevében Rintelen követ a kormányzóra mondott pohárköszöntőt és köszönetet mondott a meleg baráti fogadtatásért.

Átnyújtotta megbízó levelét az új olasz követ

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Kormányzó úr őfőméltósága fogadta Filippo Anfuzó olasz rendkívüli követet és meghatalmazott minisztert, aki megbízólevelét, valamint elődjének visszahívó levelét nyújtotta át.

Huszonkét esztendő

Irtá: Dr Paál Árpád

I.

A „Studium“ nevű fővárosi könyvkiadóvállalat már másfélévtizeddel régebbi idő óta teljesítette azt a nem mellesleg feladatát, hogy az erdélyi magyarság nemzetpolitikai és irodalmi törekvéseit igen jellegzetes könyvek és folyóiratok kiadásával támogatta. Ennek a vállalatnak a kiadásában most pár napja ismét új könyv jelent meg, mely igen közelről érdekli az erdélyieket. „Huszonkét év“ a könyv címe, s írója Mikó Imre országgyűlési képviselő, az Erdélyi Párt főtitkára. A könyv magyarországi alcíme ez: „Az erdélyi magyarság politikai története 1918 december 1-től 1940 augusztus 30-ig.“ Az 1918-iki dátum azt jelenti, hogy az erdélyi románság akkor mondta ki Erdély, Bánság, a Körösök vidéke és a máramarosi részek Romániához csatolását. Az 1940-iki dátum meg annak a jelzése, hogy Erdély felső része a Körösök és Máramaros vidékével továbbá a Székelyföld csaknem teljes területe akkor szabadult föl a román uralom alól.

A két időpont közötti huszonkét esztendő az, amit az illető területeken a magyarság ugyevezett „népkisebbségi“ sorsban töltött. Tehát ennek a népkisebbségi létnek a történetét kívánja elmondani a Mikó Imre új könyve. A feladat igen érdekes, de megvan ennek az óriási szövevényesség is. Másrészt a feladat maradéktalan megoldását feszélyezi még az a körülmény, hogy Erdély déli részének és a Bánságnak a magyarsága még mindig román uralom alatt áll, s így igen sok elmondhatót és elmondandót teljes világossággal föltárni nem lehet. Nem annyira arra gondolok, hogy a román uralom alatt maradt részek magyarságát megtorlasok érhetnének a róluk is szóló történetírás miatt. Hanem gondolok arra, hogy az ottani magyarság soraiban sokan vannak, akik a 22 éves népkisebbségi életbe cselekvően és alakítóan belefolytak. Ezek közreműködését a történelmi emlékek összegyűjtésében — az adott körülmények között — igénybe nem vehetjük, viszont a róluk maradt följegyzések és emlékezések a teljes hitelességhez nem elégségesek, s így a 22 évről szóló történetírás emiatt csak hiányos lehet.

Az ilyen értelmű hiányosság a könyvben sokhelyt felötlök. Azonban nemcsak a felszabadítatlanokkal való vonatkozásban, hanem a felszabadult területekről összeszedhető adatok tekintetében is. A szerző elismerésméltóan be is vallja, hogy „elég nehéz megtalálni azt a pontot, ahonnan a közelmúlt már történelemnek látszik.“ De mégis biztatja magát, hogy „Erdély román uralom alatt töltött ideje olyan befejezett egésznek képez, amit jól át lehet tekinteni, ha a tiszta látást nem homályosítja el

semmitféle öngazolási szándék, sem pedig a ma annyira divatos mártír-szemlélet." Ezek az elhomályosító bevezetések t. i. abból állhatnak elő, hogy amint a szerző megállapítja a két évtized alatti események „még mindig elevenen élnek”, s „a szereplők nagyrésze ma is jelentős közéleti szerepet játszik.” Az így megállapított körülmények csakugyan fennforognak, s habár igaz is, hogy már valami áttekintést lehet kapni a két évtizedből, viszont az is igaz, hogy az áttekintéseket még nem lehet kifejezni egyéni beleérzések nélkül. A tárgyilagosra és tisztalátásra törekvés meglehet, de éppen az elevenen élő események miatt csak a szemünk előtt csoportosult fordulatokat látjuk jobban, s nem a távolabb vagy mélyebb folyamatokat. Fontosaknak látjuk a feltűnéseket, s elkerülni figyelmünket sok lényeges, ami igazán magva valami eseménynek.

Az adatgyűjtések és adatértékelések is ennek az egyénies érzésnek vannak kitéve; még akkor is, ha valamire nézve az összes adatok mind a rendelkezésünkre állanak. Hátha még nincsenek is együtt az összes adatok, akkor mennyi hozzátapadás, mennyi kizárólagos szempont, mennyi túlértékelés áll elő a meglevő kevesebb adat javára! Az előttünk levő könyvben is feltűnik, hogy mennyire csak a kolozsvári egyes hírlapokból (különösen az „Ellenzék”-ből), vagy csak a bukaresti parlamentből vett adatokra támaszkodik a szerző. Az egyéb helyi adatokra többnyire csak akkor terjed ki a figyelmé, ha azok a kolozsvári és bukaresti központokig is el tudtak hatolni. Ez az elhatolás mindenestre *egyik* ismérve annak, hogy valami általánosabb figyelmet keltett és fontosabbá vált; azonban ez az *egyetlen* ismérve mégsem elég ahhoz, hogy valamit fontosnak és történelmi értékűnek lássunk.

Az elmondottakból nem akarok a könyvre nézve elítélő, vagy alébecsülő következtetéseket vonni. Csak éppen azt állapítom meg, hogy Mikó Imre bármily nemes és feukölt elhatározással is kívánt „történetírást” végbevenni az elmúlt 22 évről, az történetírásá mégse válhatott. Nevezhetjük kortársi följegyzésnek, tárgyalosságra törekvő emlékező írásnak, vagy bizonyos szempontu adatgyűjtő és adatösszegező munkálatnak, de „az erdélyi magyarság politikai története” címmel *még nem* ruházhatjuk föl ezt a könyvet. Kísérlet lehet a történet megírásához, de befejezett történetírás *még nem*. Lehet megindítója annak, hogy a 22 év eseményei mindenünnen emlékeztetbe idéződjenek, s kellő értékeléssel megfelelő sorrendbe állíthatódnak. Mikó Imre könyve ilyen szempontból komoly és biztató kezdést jelent, s méltányolni is tudjuk azt a teljesítményt, amit a szerző a könyv által végbevitt. Eppen azért még alkalmas szerzőnk magunknak, hogy közönségünk előtt a könyvet részletesebben ismertessük, s érdekességeit és szemléleté eredményeit méltassuk.

Addig is még kell tennünk egy megjegyzést a szerzőnek arra a bevezető megállapítására, hogy „öngazolási szándékok” és „mártír szemlélet” zavarhatják az elmúlt 22 év történelmi magaslatú áttekintését. Mi volt az a 22 esztendő? Egy néprészlet leszakadásának, s töredékként való vergődésének a folyamata. A le-

Kávaházakban és vendéglőkben kérjé a Magyar Lapok-at.

szakított, és vergődő töredék csak vérezhetett, vagy meghunyászkodva lophatta életét. Az ilyen állapotba jutottak a maguk életmentéséért egy sereg kifiamodást, hamis alázatosságát és szinlelést kellett hogy bevigyenek. Hősi élettormákban nem nagyon lehettek, csak kinlódó helyzetekben.

Az a kérdés, hogy fizikai és erkölcsi erőt tudtak-e akár hősi élettormákkal, akár mértíros elvézéseikkel, akár szinleléssel ráimákrizással megőrizni? Tudták-e ezen az áron valamit alkotni, ami egy népet előbbre juttat? Ha igen akkor ezt ki kell mutatni, hogy tanulság legyen. S ez a tanulság az, ami az öngazolásokat és mártír-szemléleteket is a történelem magaslatára emelheti. Ne legyünk tehát túlgényesek, mákor öngazolások, vagy mártír-szemléletek vonulnak föl előttünk. Azokból is lehet történelem.

Egyre súlyosabbá válik a britek helyzete a Maláj-félszigeten

Helsinkiből jelentik: (Stefani) A Svenska Pressen londoni jelentése szerint a Singaporeból érkező hírek kiemelik, hogy Pownall tábornok csapatai súlyos veszteséget szenvedtek Kuala Selangor mellett és visszavonultak Kuala Lumpur városába. Ennek a városnak is válságos a helyzete. (MTI)

Rómából jelentik: (MTI) A Popolo di Roma sanghaji jelentése szerint a japán csapatok már megközelítették Selangor tartomány fővárosát, Kuala Lumpurt, amely a maláj gumitermelés központja. Egy későbbi távirat szerint a japán csapatok már be is vonultak a városba. Az utóbbi hírt pillanatnyilag még nem erősítették meg. A Messagero lisszaboni külön tudósításának jelentése szerint a világ min-

den részéről befutó értesülések arról számolnak be, hogy a britek helyzete Malájban egyre súlyosabbá válik. A japánok az utóbbi 48 óra alatt áttörték az angol védelmi vonalakat és az angolok maguk is beismerik, hogy visszavonulásuk általános jellegű és ezt azzal okolják, hogy részben nem bírnak megállni a japán nyomás előtt, részben kénytelenek visszahúzódní hogy elkerüljék a bekerítést. A japán csapatok előtt az ut nyitva áll Johore tartomány, Malakka félsziget déli részének utolsó tartománya felé. Londonban nem titkolják a helyzet súlyosságát és a Times valószínűre veszi, hogy a japánok előrenyomulása déli irányban folytatódni fog.

dobtak le és géppuskatűzzel árasztották el a katonai berendezéseket. Észak Borneo más vidékei felett is láttak japán repülőgépeket. (MTI)

Stockholmból jelentik: (NTI) Egy amerikai híroroda jelent Washingtonból: A hadügyminiszterium közölte, hogy a japánok heves támadást indítottak Mc Arthur tábornok csapatai ellen. A hadügyminiszterium azt is közölte, hogy Corregidor erődjé ellen szünet nélkül folyrak a bombatámadások. (MTI)

MALTA SZIGETÉN NÉMET-OLASZ INVÁZIÓTÓL TARTANAK

Zürichből jelentik: A Pest értesülése szerint Londonban a Málta ellen folyó állandó olasz-német légitámadásokkal kapcsolatban a sziget elleni inváziótól tartanak.

Buenos Airesből jelentik (OFI): Guinazu argentin külügyminiszter egy újságitróval folytatott beszélgetésében ismertette Argentínának a Rio de Janeirói értekezleten elfoglalt állapotját. Többek között ezeket mondta:

— Argentína tiszteletben akarja tartani a panamerikai megállapodásokat helyes értelmezésükben, de bizonyos, hogy a kölcsönös megsegítő és a védekező jellegű együttműködés nem jelenti azt, hogy a megállapodásoknak önműködően kell életbelépniük, ahogyan egyébként erről már a múlt év nyarán nyilatkoztunk és még kevésbé téveszthető az össze katonai szövetséggel. A limai értekezleten egyetlen kormány sem javasolt semmiféle szövetséget, ellenkezőleg tanácskozások rendszerét állapítottuk meg, amilyen lesz most a Rio de Janeirói tanácskozás is. Ez a tanácskozás az illetékes kormányok utasításának megfelelően tárgyalásokra, vagy megállapodásokra vezetnek. A kongresszus beleegyezése nélkül Argentína nem fogadhat el katonai megállapodást és nem tehet hadviselő állapotot megelőző lépéseket, amelyek korlátozhatnák az ország függetlenségét. Mindenesetre az együttműködés érdekében létrejött megállapodás lehetővé teszi, hogy előzékenyebb kivételes állapotot foglaljunk el az Egyesült Államok irányában melyet nem tartunk hadviselő félnek. (MTI)

Angliát nyugtalanítják a Maláj-földről érkező hírek

Stockholmból jelentik: (NTI) A Maláj földről érkező legutóbbi hírek nyugtalanítóak — írja a Times csütörtöki vezércikke, — amely leplezetlenül beismeri, hogy a brit csapatok a félsziget nyugati részén történt új japán partraszállások miatt kénytelenek voltak ismét megkezdni a visszavonulást. A továbbiakban így is.

— Eltekintve Singapore hadászati jelentőségétől, hadiparunkra nézve komoly veszélyt jelent az a tény, hogy felbecsülhetetlen értékű gumi, on és más nyersanyagforrás már japán kéz-

ben van. Singapore mögött van Holland-India, amely nemsokára kedvező pontokkal rendelkezik, ahonnan Singapore erődjét be lehet keríteni, hanem maga is nagy kincseket rejtget.

A Daily Mail Penang elvesztéséről így ír:

— Azt mondják, hogy az erdő valamennyi nagy ágyuja csak a tenger felé irányíthatja lövéseit és semmi kísérletet nem tettek arra, hogy Penangot a szárazföld felől védjék. Vajon Singaporet is csak a tenger felől oldalán tették bevezetetté? (MTI)

Szünet nélkül folynak a támadások Corregidor erődjé ellen

Londoni jelentés szerint — mint a Pest írja — Anglia távolkeleti hajó-rajja elhagyta Singaporet. A singaporei angol tudósítók jelentése szerint a japánok szerdán reggel széles vonalon áttörték a peraki vonalát.

Saigonból jelentik: (Stefani) Singaporei hírek szerint a japán csapatok erős gépesített egységektől támogatva, heves támadást hajtottak végre a Perak folyó alsó folyása mentén. Angol jelentések is elismerik, hogy sikerült mélyen behatolniuk az angol védelem egyik részén, miközben a japán légierő

is állandóan bombázza az angol állásokat. (MTI)

Bangkokból jelentik: (NTI) A város reggel 4 óra 30 perckor élte át az első légitámadást. A támadó repülőgépek néhány bombát dobtak le. A rangooni rádió szerint szerdán délután súlyos bombatámadás érte a Birmában lévő Mulmein várost. (MTI)

Sanghaiból jelentik: (NTI) Batáviából jelentik, hogy 80 japán repülőgép kedden éjszaka támadást intézett a Brit Észak-Borneóban levő Ambong kikötő ellen. A japán gépek bombákat

Apolló Filmszínházban

SPENCER TRACY és HEDDY LAMAR különleges filmslágere

Az asszony, az orvos és a harmadik

Belvárosi

Ember a láthatáron

Gary Cooper óriás filmje, udapesti sikerrel egyidőben.

Az első hatalmas kiállítású magyar kémfilm! Kémek és ellenkémek harca!

Ismeretlen ellenfél

Főszereplők: Simor Erzsé, Somogyi Nusi, Greguss Zoltán, Latabár Kálmán
Bemutató csütörtökön a CASINÓBAN

Elesen szembeszállt az angol mesterkedéssel a megszállt Franciaország rádiója

Vichyből jelentik (NTI): A megszállt francia terület rádiója szerdán szembeszállt a sok célzatos állítással, amelyet a legutóbbi két hét folyamán angol, amerikai és de gaulista rádióállomások Franciaországról terjesztettek. A rádióközlemény megemlíti, hogy az angolszász rádió egyes állításait — így azokat amelyek szerint Petain lemond, a megszállt területeket német csapatok szállják meg, a francia kormány Toulonba menekül, Puchen bellügyminisztert meggyilkolták, Párizsban véres összetűzések voltak 32 halottal, Párizsban tömegesen lövik agyon a franciákat és más hasonló híreszteléseket — elejétől végig kitalálásoknak kell minősíteni. Nem propagandáról van itt szó, — folytatja a rádió, — hanem sokkal komolyabb

dologról: arról, hogy a brit rádió és a londoni sajtó szándékosan felhasználja és túloz minden eseményt, amely alkalmas lehet arra, hogy Franciaországban idegességet és nyugtalanságot idézzon elő. Ennek az angol propagandának célja nyilván az, hogy a francia lakosságot meggondolatlan cselekvésre és indulatkitörésre kényszerítse, amely magával vonná a megszálló hatalom ellenintézkedéseit. Helyrehozhatatlan félreértéseket akarnak előidézni Franciaország és Németország közt és minden eszközzel megakadályozni a német-francia közeledést, amelyet Anglia történelme folyamán egyetlen pillanatra sem akart tűrni. Angliát a legkevésbé sem érdekli, hogy ennek a gyilkosságra való lázításnak franciák százai esnek áldozatul, ha ezzel Stalin és a

Szovjet játékát támogathatja. Londonban követik a hagyományokat. Az angolok 400 éves önző politikájuk folyamán mélyen bevészódött lelkükbe a gondolat, hogy jobb feláldozni idegen fajú emberek ezreinek életét, semmint a brit uralkodó alattvalóinak akárcsak kisujja meggörbüljön.

ner ellentengernagy veszi át a parancsnokságot a maláji vizeken lévő valamennyi tengerészeti erő felett. Az ellentengernagy székhelye Singapore lesz. Layton altengernagy, a kelet-ázsiai hajóhad főparancsnoka azt a feladatot kapta, hogy kelet-ázsiai hajóhadát újjászervezze. (MTI)

Amszterdamból jelentik: (NTI) Canberrában közölték, hogy Ausztrália védelmi övezetéhez tartozó szigetek, valamint az ausztráliai szárazföld északi partvidékét. Wavel tábornok parancsnoksága alá helyezték. Az ausztráliai kormány továbbra is ellenőrzést gyakorol az önvédelem felett. (MTI)

Rómából jelentik: (MTI) A Piccolo buenosairesi jelentése szerint az amerikai közvéleményben igen nagy fel-tűnést keltett Hearst amerikai lapve-zér cikke, amelyben a csendes-óceáni veszteségeket annak tulajdonítja, hogy Amerika túlságosan nagy részt vállalt magára az atlanti-óceáni és a földközi-tengeri csatáiban. Amerika nem engedheti meg magának, hogy 1943-ig vagy 44-ig várjon a Japán elleni offenzívára. Anglia jobban teszi, ha nem számít többé az amerikai hadianyag-szállítványokra. Londonnak le kell mondania az ausztráliai csapatokról is

Általános támadásba mentek át a japánok a Maláj-félszigeten

Megszállták a japán csapatok Cavitét, az amerikai flotta fülöpszigeti támaszpontját. — Ankarai nagykövetté nevezték ki az Egyesült Államok volt moszkvai nagykövetét

Észak-Irországot amerikai csapatok szállják meg

Tokióból jelentik: (NTI) A japánok a Selangor és a Prak szultánágok közti hegyes vidéken át történt hatalmas előretörés után szerdán hajnalban általános támadásba mentek át — jelen-ti szerdán este Tokió. — Az ellenség felhasználja az őserdők okozta akadályokat, a magashegyeken kiépített állásokat és egyéb természeti akadályokat, hogy a japán előretörést megakadályozza. (MTI)

Singhaiból jelentik: (NTI) A Singaporeban szerdán kiadott hivatalos jelentés elismeri, hogy japán páncélos erők nyomultak be a Perak alsó szakaszán a brit állásokba. A Maláj-félsziget keleti részén a britek a hadijelentés szerint tervszerűen vonulnak vissza. (MTI)

Tokióból jelentik: (NTI) A fülöpszigeti harcok utolsó döntő eseményei a Bataan félszigeten játszódnak le. A japán légi-erő könyörtelenül üldözi az ellenséges csapatokat. A menekülő csapatok súlyos veszteségeket szenvedtek halottakban és sebesültekben.

Tokióból jelentik: (NTI) A „Tokio Asahi Simbun” manilai jelentése szerint a japán csapatok még január 2-án harc nélkül megszállták Cavitét, az Egyesült Államok ázsiai hajóhadának támaszpontját. (MTI)

Tengeri ütközet japán rombolók és amerikai csatahajók között

Tokióból jelentik: (NTI) A császári főhadiszállás közölte, hogy a tengerészeti repülőgépek január 4-én és 5-én támadták Mariveles amerikai támaszpont katonai berendezéseit. Megrongáltak egy hadihajót. Valószínűleg egy vízirepülőgép anyahajójáról van szó. A hivatalos jelentés közli, hogy köny-

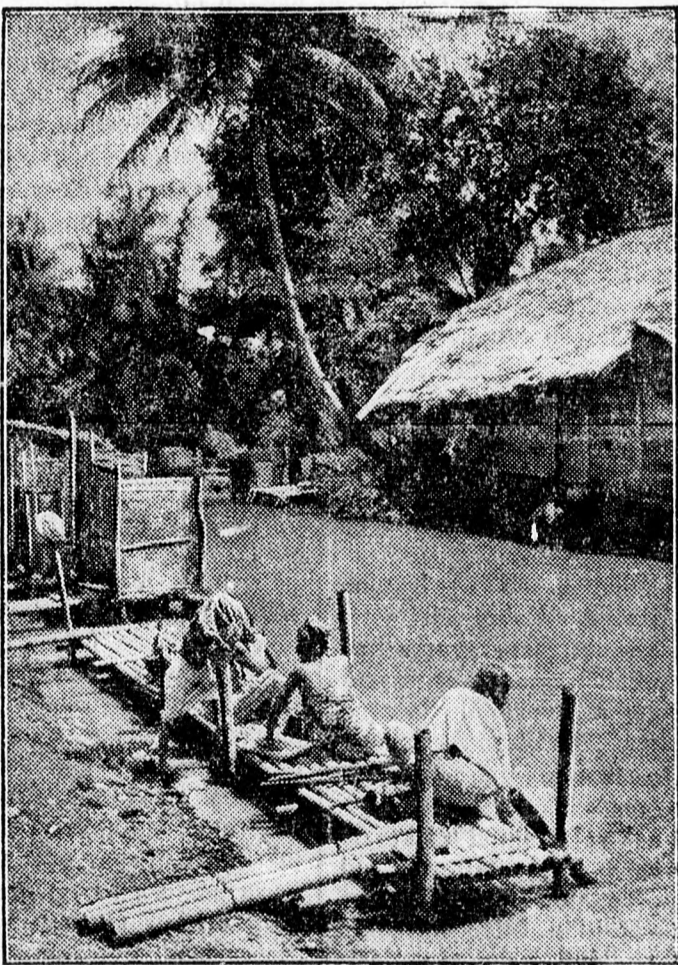
nyebben megrongáltak egy japán cirkálót és elsüllyeszttek egy japán tengeralattjárót. (MTI)

Bataviából jelentik: (OFI) Hivatalosan jelentik, hogy japán vízirepülőgépek bombákat dobtak Ambon szigetére. (MTI)

Tokióból jelentik: (NTI) Saigona-híre érkezett, hogy a Mindanao sziget-től 600 mérföldre keletre tengeri csa-

ta zajlott le 2 amerikai csatahajó és több japán romboló közt. Az egyik amerikai csatahajót elsüllyesztették, a másikat megrongálták. Hír szerint az egyik csatahajó a New Mexico, a másik a Missisipi volt. Tokióban a hírt még nem erősítették meg. (MTI)

Amszterdamból jelentik: (NTI) Mint a brit hírszolgálat Singaporeból jelentette, ott hivatalosan közölték, hogy Spo-

Festői tájkép a Maláj félszigetről

Ausztrália kormányzója is Rangoonba érkezett

Singhaiból jelentik: (NTI) Holland-India helyettes kormányzója után maga a kormányzó is Ausztráliába érkezett. Rangoonba érkezett jelentések szerint utazásuk célja, hogy tárgyalásokat folytassanak a Délnyugat-Csendes-óceánon megte-mertendő egységes főparancsnokság létesítéséről és az egész csendes-óceáni problémáról. (MTI)

Vichyből jelentik: (Stefani) A vichy-i kormány arra való tekintettel, hogy Indokina a mostani háborúban semleges, elhatározta, hogy határozottan tiltakozik Csangkaiseknek ázsiai parancsnoki kinevezése ellen, mert hatásköre a megbízás szerint az indokina arcvonalra is kiterjednek. (MTI)

Berlinből jelentik: (NTI) Ille-ékes német helyről közlik: A Wilhelmstrassen szerdán egy kérdésre válaszolva, kijelentették, hogy Ausztrália és az Egyesült Államok szövetségéről a német lapok hasábjain megjelenő hírek a legjobb forrásból származnak. Ez a jelentés kiegészíti azt az angolszász táborból származó értesülést, hogy Ausztrália miniszterelnöke Churchill megkerülésével fordult Roosevelthez. (MTI)

Anglia felkészül az északamerikai csapatok fogadására

Stockholmból jelentik: (NTI.) A *Nya Dagligt Allehanda* londoni tudósítója jelenti, hogy már nagyobb előkészületeket tettek az észak-amerikai expedíció hadtest fogadására. Az észak-amerikai mérnökök egész sorát foglalkoztatták egy észak-írországi támaszpont építésénél. Skóciában állítólag még két támaszpontot építenek. (MTI.)

Bernből jelentik: (Stefani.) A *Neue Zürcher Zeitung* londoni tudósítója megerősíti azt az értesülést, hogy Ulsterből az angol csapatok kivonulnak és Észak-Írország az Egyesült Al-

lamok csapatainak védelme alá kerül.

Stockholmból jelentik: (NTI.) Amerika a legutóbbi napokban felszólította a brit hatóságokat, — jelenti az angol hírszolgálat — hogy zárják be a brit hírszolgálat newyorki irodáját. A brit nagykövetség nyomban megmozdult erre a lépésre és az ügyben most megbeszélések és tárgyalások folynak. (MTI.)

Amszterdamból jelentik: (NTI.) Mint az angol hírszolgálat Washingtonból jelenti, Steinhartot, az Egyesült Államok moszkvai nagykövetét, ankarai nagykövetté nevezték ki. (MTI.)

sereg felállítására. Ezzel szemben a gyarmatiügyi államtitkár közölte a házbán, hogy a zsidó alakulatok felállítására vonatkozó tervet el kellett ejteni, minthogy összesen 6.000 zsidó jelentkezett a harci alakulatokban való részvételre.

Kötéláltali halálra ítélték az angolok Irak volt minisztereinökét

Adanából jelentik: (NTI.) Az iraki rádió közölte a bagdadi haditörvényszék ítéletét Kailani, volt miniszterelnök és hívei ellen, akik tudvalevően szembeszálltak Angliának Irakra irányuló törekvéseivel és megszervezték az iraki csapatok ellenállását.

A haditörvényszék Kailanit és kormányának két tagját, két magasrangú tisztet, köztük Amin Zachit, a vezérkar helyettes főnökét, kötéltáltali halálra ítélte. Amin Zachit halálos ítéletét egészségi és elméleti állapotára való tekintettel, valamint figyelembe véve, hogy kényszerhelyzetben cselekedett, életfogytiglani fegyházra változtatták. Kailani több miniszteret egytől tíz évig terjedő fegyházra ítélték. (MTI.)

Ujabb 20 millió dollár előleget adott Washington a Szovjetnek

Genéből jelentik: (NTI.) Mint Amerika kincstári hivatala közli a Szovjetunióknak újabb 20 millió dollár előleget adtak további aranyszállítmányok ellenében. Az az összeg, amelyet Roosevelt eddig rendelkezésre bocsátott, 60 millió dollárt tesz ki a kölcsön és bérleti segítségén kívül. — (MTI.)

Kopenhágából jelentik: (NTI.) A dán kormány szerdán este nyilatkozatot adott ki Kaufman volt washingtoni dán követ egyik kijelentésével kapcsolatban és a leghatározottabb formában tiltakozik a szabad Dánia kifejezés ellen, valamint annak behatárolásáért, hogy Dánia, még ha nem is szállt volna meg német csapatok csatlakozott volna a 26 nemzet egynevezett szolidaritási nyilatkozatához. (MTI.)

Londonból jelentik: (OFI.) Valamennyi front számára szállítandó hadianyag szállítását intéző bizottság megalakítása a legközelebbi jövőre várható. Londonban azt hiszik, hogy a bizottság vezetője lord Beaverbrook lesz. Anglia és Amerika képviselőin kívül Csungkingnak, a Szovjetnek és Holland-Indiának lesz tanácskozási joga a bizottságban. (MTI.)

Mindössze hatezer zsidó kész meghalni Angliáért

Buenos-Aireselel jelentik: (NTI.) A külügyminiszter a Nemzeti egyik munkatársával folytatott hosszabb megbeszélést utalt arra, hogy a kormány a kongresszus bejegyzése nélkül nem köthet semmiféle katonai egyezményt, amely a háború küszöbén való lépést jelent és károsan befolyosulna az országnak, mint szuverén államnak cselekvési szabadságát. (MTI.)

Washingtonból jelentik: (OFI.) A képviselőház megszavazta és Roosevelt elnöknek aláírásra végett megküldte a

törvényjavaslatot, amely a haditengerészet, főleg a tengerészeti tüzérség részére toborzandó önkéntesek számának felemelését írja elő. (MTI.)

Rómából jelentik: (MTI.) A *Regime Fascista* idézi több zsidó lap, többi közt a *Londonban megjelenő Jewish Standard* cikkeit, amelyek arról biztosítják az angol kormányt, hogy a zsidók az utolsó szál emberig készek meghalni a fascizmus elleni küzdelemben és képesek a zsidó had-

Megsemmisítették a németek a Krim-félszigeten partraszállt szovjet erőket

Északafrikában nem voltak jelentősebb harci cselekmények

Berlin. A Führer főhadiszállásáról közlik a NTI vel: A véderőfőparancsnokság közli: Szivós utcai harcokban megsemmisítették azokat az ellenséges erőket, amelyek hadihajók védelme alatt Jeopatarjanál partraszálltak. Rómán kötelek Feodoziánál szétverték egy kisebb partraszállt köteléket. A keleti arcvonal középső és déli szakaszán kedden is sok támadást hiúsítottak meg. A brit keleti partok előtt bombákkal elsüllyesztünk egy négyezer tonnás hajót és telibe találtunk egy iparművet. Észak-Afrikában nem zajlottak le lényegesebb harci cselekmények. (MTI.)

Rómából jelentik: (Stefani.) Az olasz főhadiszállás 584. közleménye: A keddi nap folyamán Aggedabia környékén különösebb esemény nem történt. Sollum és Halfaya szakaszán heves tüzérségi tűz alá vették állásainkat. A kedvezőtlen légköri viszonyok erősen korlátozták a légitvekenység. Egyes köteleink eredményes támadást hajtottak végre ellenséges vérepsített hadoszlopok ellen és több gépkocsit felgyújtottak. Az olasz és német légi erő megismételte támadásait Málta szigete ellen. Egy angol gépet lelőttünk. (MTI.)

harcokban megsemmisítették a bolsevikokat és csak kis töredékük menekülhetett el. (MTI.)

Helsinkiből jelentik: (Stefani.) A szerdai finn hadijelentés szerint a szovjet csapatok folytatják támadásukat Kelet-Karéliában. A finnek megsemmisítették azokat az ellenséges különítményeket, amelyek behatoltak az első finn vonalakba. (MTI.)

Ujabb francia önkéntesek indultak a szovjet frontra

Párizsból jelentik: (NTI.) A bolsevizmus elleni harcra jelentkezett francia önkéntesek újabb csoportja indult el szerdán Versaillesból a keleti harctér felé, hogy egyik gyakorló táborba vonuljon. (MTI.)

Emelkedik a megye állatkivitele. Nagyvárad. Saját tud. A főállatorvos kimutatása szerint a ragályos száj- és körömfájás megszűnt, a többi betegség szűnőben van. A vásárok forgalma közepes volt a decemberi hónapban. A megyéből kivitték 110 lovat, 774 növendékmarhát, 219 nagy szarvasmarhát, 317 borjút, 602 juhot, 668 hizott sertést, 871 sovány sertést, 1196 süldőt és 1353 malacot. Brünnebe 19 szarvasmarhát szállítottak a vármegye területéről.

Sikeres német légitvekenység a keleti arcvonal valamennyi szakaszán

Berlinből jelentik: (NTI.) Katonai helyről közlik: A Krim-félszigeten partraszállt szovjet csapatokat a keddi nap folyamán nemcsak a szárazföldről, hanem a levegőből is eredményesen támadták. Harci és zuhanóbombázók ismét támadták a partraszállt ellenséges erőket. Repülőink a keleti arcvonal valamennyi szakaszán sikeres tevékenységet fejtettek ki. Az északi arcvonalon repülőink beavatkoztak a földön folyó harcokba és támadásban lévő, vagy támadásra készülő ellenséges csapatokat verték szét. (MTI.)

Berlinből jelentik: (NTI.) A szerdai hadijelentés kiegészítéseként a következő közlik: A bolsevikok hiába való kísérletet tettek, hogy bekerített erőket tehermentesítsék. A Krim félszigeten végzett partraszállások és előretörések, miután sikerült partraszállni Kercsnél és Feodoziánál, nem jártak sikerrel és csak helyi jellegű támadásokra került sor, amelyek meghiúsultak a német elhárító tűzben. Sikeresen partraszállt az ellenség ezenkívül Szebasztopoltól északra is, azonban itt sem sikerült semmiféle eredményt elérni. A német csapatok kemény utcai

Keresztény kereszténynél vásárol.

Jávor Béla riportja:

„Valóságos pokolból kerültem ki, nem jó arra emlékezni se...”

Leirhatatlan szenvedések után hazaérkezett Nagyváradra egy Szovjetunióba kivándorolt nagyvárad asszony

Nagyvárad Saját tud. Néhány nappal ezelőtt hazaérkezett Oroszországból egy tisztas nagyvárad iparos leánya, aki tíz évet töltött a szovjet-paradicsomban. Férjével és kis fiával együtt, nagyvárad „jólértesültek” rábeszélésére vett 1932-ben vándorbotot a kezébe, abban az időben, amikor a megszállott területeken kevés elhelyezkedési lehetőség kínálkozott munkásemberek számára, Oroszországról pedig az a hír járta, hogy az

általános ipari fellendülés korlátlan számban tud szakmunkásokat tisztességes kenyérhez juttatni.

Nem társadalompolitikai meggyőződés, hanem kenyérkereseti okok vezettek tehát a kis családnál a kivándorlásra. De csalódásuk így is rettetes volt. Moszkvától nyugatra, egy nagy ipartelepen helyezkedtek el s alkalmuk volt megismerkedni a Szovjet berendezkedések minden borzalmával.

bármilyen honosok voltak is eredetileg. A zsidók megmaradtak helyeiken mindenütt amíg a német előretörés el nem űzte őket. S akkor az orosz vezetőkkel együtt menekülésre kényszer. gépkocsikra felrakott holmik-

kal az utolsó percig dolgoztatták a munkásokat, akiknek előbb le kellett rombolni és fel kellett gyújtani az összes gyárüzemeket és raktárakat s csak akkor kaptak engedélyt, hogy meneküljenek, ki merre lát, amikor a vezetők élete és vagyona már biztonságban volt.

Majd így folytatta elbeszélését a hazatért nagyvárad asszony:

— A mi városunkba, — szükségtelen, hogy megnevezem, — október 14-én vonultak be a németek. Én azonnal jelentkeztem, a német parancsnokságnál s előadtam, hogy magyar vagyok és hogy a férjemet mint német származásút elcipeltek az oroszok. A németek azonnal oltalmukba vettek s lehetővé tették, hogy gyermekemmel együtt hazautazzam. Az Isten áldja meg minden lépésüket

Teljesen összetörve érkezett haza a nagyvárad asszony

Beteg, idegileg teljesen összetörve, érkezett haza a nagyvárad asszony, akinek nevét kénytelenek vagyunk elhallgatni. Felkerestük szülei lakásán. Mikor közöltük vele látogatásunk célját, elhárító mozdulatot tett:

— Nekem most nyugalom kell, — mondotta — Sokat szenvedtem és egészen tönkrementem egészségileg. Reszketés fog el, ha oroszországi élményeimre gondolok. Valóságos pokollal kerültem ki, nem jó arra emlékezni se.

Csak nehezen sikerült annyira lecsillapítanunk, hogy hajlandó volt egyet-mást mégis elbeszélni oroszországi tapasztalataiból.

— Aki még ma is azt hiszi, hogy a

szovjetrendszer elderádót teremtett a munkásság számára, annak ajánlom: menjen csak oda s alaposan ki fog ábrándulni ezekből az elképzelésekből!

Sok nagyvárad kommunista is alapos leckét kapott Szovjetföldön Emberi szabadságesszméktől eltelve utaztak ki s akartak bekapcsolódni a közéletbe is, de már első kísérletezéseik alkalmával rá kellett eszmélniük, hogy Oroszországban még miniatűr formában sem találhatják meg azoknak az eszméknek a megvalósítását, amelyeknek ők harcosai szegődtek

S midőn emiatt megütkezésüknek adtak kifejezést, 10—15—20 éves börtönbüntetéssel sújtották őket.

Az orosz nép felszabadítót lát a német katonában

— S milyenek látta a közhangulatot Oroszországban?

— Az orosz nép felszabadítókként várja a németeket. Az nem igaz, hogy az orosz katona lelkesedéssel harcol Kergetik a német fegyverek elé, nincs más választása, küzdeni kell, vagy halomra mészároltatják a politikai biztosok Mendhatom:

Általános az elégedetlenség. A munkaviszonyok türelhetetlenek, a bérek, mint már mondtam, alacsonyok s a levonások mellett drákói szigorral kimért magas pénzbüntetésekkel kissebbítik állandóan a béreket.

Aki a számára előírt napi munkamennyiséget valamilyen okból — még ha betegség vagy gyakorlatiasság is ez az ok — nem tudja elvégezni az már 10 százalékkal csökkent eredmény esetén is a megszolgált bérnek

csak 50 százalékát kapja meg. Egyszeri elkésés esetén három hónapra át fizetése felét levonják a munkásnak s harmadszori elkésésnél már több havi börtönnel bakol. Mozgásszabadsága nincs s munkásnak, mert nem rendelkezik azzal a joggal, hogy munkahelyét változtassa. Ilyen körülmények között nem lehet csodálni, ha maga a munkástársadalom is elégedetlen, amelynek helyzetén érthető elképzelések szerint elsősorban kellene segítenie a tanácsköztársaságnak... A nép széles rétegeinek közhangulatáról pedig nem is jó beszélni. Jellemző, hogy Roosevelt közhelyére kinyitották a templomokat Oroszországban, mindenütt megteltek azok a hívek ezreivel. Megtagadta a szovjet az orosz néptől anyagi és lelki igényeinek kielégítését egyaránt.

Igy él a szovjet munkás!

— Mégis — kérdeztük, — hogy él a szovjet-munkás? Hogy éltek önök?

— Nyomorúságosan. A férjem munkavezető volt s a fizetése 350 rubelről fokozatosan 750 rubelre emelkedett. Ez az összeg azonban távolról sem elég annak a polgári életszínvonalnak a megteremtéséhez, amelyhez Közép- és Nyugat-Európa hasonló beosztású munkásai hozzá vannak szokva. De a legkisebb munkásfizetések nem haladják túl a 140—150 rubelt, ami még a létminimumot sem üti meg. Még jobban nehezítik a helyzetet

a levonások. A férjem 750 rubeles fizetéséből csak 500-at kapott kézhez. A többi adóba, hadfelszerelési kötvény-törlesztésbe és különféle tagdíjakba ment. S ugyanilyen százalékban történnek levonások a kifizetésükénél is.

Valóban: fekete kenyérrel sem lakhatnak jól az orosz munkások.

Káposztán éltek az emberek már békeben is. A háború kitörése után pedig oly rohamosan rosszabbodtak az állapotok, hogy ma már a legszörnyűbb éhínségről lehet beszélni.

Isten őrizzen meg bennünket tőle!

— S bízik az orosz nép a győzelemben?

— Dehogyan bízik. S ne is adja a jó Isten, mert az olyan szerencsétlenséget jelentene az egész világra, amelyről csak annak van fogalma, aki megismerhette a szovjet poklot... Fni lehet azt így röviden jellemezni. Fni kell a terrornak, a kiszolgáltatottságnak, a rabszolgaságnak s a testi és

szellemi nyomornak abban az elviselhetetlen légkörben, hogy az embernek sejtelmé legyen a veszedelemtől, amit a bolszivizmus jelent.

A hazatért nagyvárad asszony még sok mindent szeretne mondani, szemé révülten tűnődik szörnyű emlékein, de nincs ereje a beszédhez. Piheunie kell.

Filippo Anfuso, az új budapesti olasz követ

Hírt adtunk arról, hogy Filippo Anfuso rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, az új budapesti olasz követ hétfőn megérkezett a magyar fővárosba és átvette az olasz követség vezetését. Az új olasz követet a Kelti-pályaudvaron ünnepélyesen fogadták.

Filippo Anfuso nem ismeretlen Budapesten. Jogi doktorátusának megszerzése után versenyvizsga alapján került diplomáciai konzulátusi szolgálatra, majd a hadügyminiszteriumban kapott beosztást. 1927 februárjától a következő év júniusáig a müncheni konzulátuson előbb alkonzul, majd később követségi másodtitkár s majd elsőosztály alkonzul követségi titkár lett. Innen helyezték át Budapestre, ahol a követségi titkári teendővel bízták meg. Budapesten Filippo Anfuso

számos barátot szerzett.

Diplomáciai pályafutása magasan ivelt. Következő állomásai Berlin, Peking, Athén, majd 1936-ban már ismét a külügyminiszteriumban, a miniszter kabinetirodájában kapott beosztást, ahol rövidesen a miniszter titkári hivatalának főnökévé nevezik ki. — 1937-ben tagja lesz a közigazgatási tanácsnak, míg 1939-ben elsőosztályú rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter.

Gross Károly festőművész
Eredeti festmények tárlata
Bazár épület, Japport felett

Csak zsidóknak és pártvezetőknek telik színházra

— S hogyan elégítheti ki kulturális igényeit a szovjet-munkás?

— Csak klubhelyiségekbe tud eljánni, az úgynevezett vörös sarkokba, ahol műkedvelői előadásokat rendeznek. A színházat, moziit egyszerű

munkásember nem tudja megfizetni. Öt rubelbe kerül egy mozijegy. Erre csak a vezetőknek, a kommandiroknak telik Meg a zsidóknak.

A zsidók pompásan élnek. Jól öltözködnek, kihíztak, a gyárakban ők foglalják el a vezető állásokat, a kereskedelem az övék, de a munkások sorában sehol sem találhatók. Nem lehet azt felháborodás nélkül nézni...

A háború kitörése után ezerszámra vették őrizetbe és szállították el Szibériába a német munkásokat. Akkor vitték el az én férjemet is, mert ő hánsági német származású. De a zsidók közt nem voltak internálások,

Páratolja a kezesztény ipart

A zsidóság kivándorlásával foglalkozik a második Zsidó Sárgakönyv

Amiben Berlin és Washington megegyezik

Az *Esti Újság* írja: Mintegy fél-évvvel ezelőtt a magyar közvéleményben meglehetősen feltűnést keltett a *Zsidó Sárgakönyv*, amelyet a Zsidó Munkaközösség adott ki. Az első tanulmányban D. Sabbatai kifejtette, hogy a zsidóság és a magyarság együttélése lehetetlenné vált s akár-miként végződik a háború, a zsidók soha többé nem foglalhatják el régi pozíciójukat. Epp ezért a Zsidó Sárgakönyv higgadt és meggyőző érvekkel kimutatta, hogy a *magyarországi zsidóságnak fel kell készülnie a kivándorlásra*.

Most jelent meg a második Zsidó Sárgakönyv, amelyben D. Sabbatai már a kivonulás megszervezésével és előkészítésével foglalkozik.

Rég csődöt mondott az asszimiláció

Mindenekelőtt arra mutat rá, hogy az asszimilációs kísérletek tulajdonképpen már régen csődöt mondtak. A zsidóság beolvadásának kísérlete — eleve kilitástan. A zsidóság zöme nem hajlandó a teljes áthasonulásra még akkor sem, ha egyes országokban a zsidó egyének tekintélyes része fennhangon hirdeti asszimilációs szándékát. Csak olyan zsidó hajlandó valójában asszimilálódni, aki megkeresztelkedik, de az már egyáltalán nem bizonyos, hogy a hitelgyótt képes is az asszimilálódásra.

Hit és népiség egysége

Nagyon érdekesen mutatja ki a könyv, hogy a zsidó vallás eredeténél megfelelően népi kincs. Az általános emberi érvényű zsidó hittételek megtagadása a zsidó nép elhagyását jelenti. A zsidó valláshoz váltig ragaszkodó magyarországi asszimiláns tömegek tekintélyes része köztudomás szerint szabadgondolkodó és csak Istenben hisz, de nem vall hitelveket és nem tart meg semmiféle rituális előírásokat. Ha tehát az ilyen zsidó nem csatlakozik a keresztény magyarság valamelyik egyházához, nem hagyja el a zsidóságot, akkor — talán öntudatlanul, de háározottan — megtagadja az asszimilációt, még ha asszimilánsnak mondja is magát.

Ezúttal zsidó oldalról állapítják meg a fajvédő magyarság által régen hirdetett tételt, hogy Magyarországon sokkal nagyobb a zsidók száma, sem-hogy beolvadásuk bármiképpen is lehetséges volna. Ezen nem segítene még a zsidók tömeges megkeresztelése sem.

Egyetlen észszerű megoldás a kivonulás

A zsidók kiküszöbölése cím alatt megállapítja a Zsidó Munkaközösség, hogy a kiküszöbölés; törekvések megnyilvánulhatnak az általános jogrend keretében és forradalmi keretek között is. Epp ezért a zsidóság részéről egyetlen észszerű célravezető és győkeres megoldás a kivonulás. A most folyó háború befejeztével a győztesek minden bizonnyal hozzásegítik a zsidó népet új államához. Ebben a te-

kintetben minosen különbség Berlin és Washington felfogása között. Nyugodt légkörben tehát csak akkor hajtható végre a kivonulás, ha a zsidók szervezeten, felkészülten és autonóm keretek között hagyják el mai lakóhelyeiket.

A forradalmi antiszemitizmus egyszerűen a zsidók kiűzésével oldaná meg a zsidók kivonulását, a zsidóságnak tehát léteérdeke, hogy felkészüljön a kivonulásra. Nagyon helyesen látja meg a könyv szerzője azt is, hogy az antiszemitizmus nem pusztán kortűnet és nem múlt jelenség. Az asszimilációs politika kora lejárt és az asszimilációs szölamok hirdetése ma csak forradalmi antiszemitizmusra ingereli a magyarok tömegeit. A kivonulásra tehát fel kell készülni, mert a Zsidó Munkaközösség szerint a zsidók „csak egy módon menthetők meg, ami menthető: a kivonulás céljának meghirdetése, vállalása és becsületes szívvel-lelékekkel való szolgálata által.”

Zsidó és magyar érdek a kivonulás

Mert ne tévedjenek a zsidók — folytatja az érdekes írás — az angol-szász államok zsidó és nem zsidó közvéleménye egyaránt nemzetnek

tekinti a zsidóságot és mélyen megveti a magyarországi asszimiláns zsidókat. A Fehér Ház is úgy tartja, hogy Közép- és Kelet Európában elviselhetetlenül sűrű a zsidó népesség és ezt a véleményét nem is rejti véka alá. Végezetül megállapítja a második Zsidó Sárgakönyv, hogy a kivonulás közös zsidó és magyar érdek. Az izraelita hitfelekezeti szervezetek asszimiláns vezetői azonban eddig illetéktelenül beleszóltak a zsidóság politikai ügyeibe, lelki terror alatt tartották a zsidó fiatalok tömegeit és megakadályozták hogy a kivonulás tekintetében kialakuljon az egységes zsidó közvélemény.

Kit kell megkérdezni?

Eppen ezért D. Sabbatai azt javasolja, hogy kérdezzék meg a zsidóságot. A zsidókérdés megoldásának ügye megér egy népszavazást. Kérdezzék meg előbb a nemzsidó lakosságot: kívánja-e, hogy az ország zsidó lakossága a háború befejeztével bizonyos korhatárig kivonuljon az új zsidó államba? Ha pedig befejeződött ez a szavazás és megállapították, hogy mélyen hatalmas többség szavazott igennel, tegyék fel ugyanezt a kérdést tiltkos szavazással a zsidó lakosságnak is. Nem kétséges, hogy a zsidók nagy tömege szintén az igazságot és az életet választja.

A felvetett gondolat olyan érdekes és figyelemreméltó, hogy azzal bizonyára sokat fog még foglalkozni a magyar közvélemény, amely törvényes és emberi megoldást óhajtvá, pontosan ugyanúgy látja a zsidók háború utáni helyzetét, mint a nacionalista alapon álló Zsidó Munkaközösség.

GAZDASÁGI ÉLET

Az értelmiségi Kormánybiztosság kimondta, hogy tilos a zsidó vezető tisztviselők bujtatása

Budapestről jelentik: Hirt adtak a fővárosi lapok az Értelmiségi Kormánybiztosságnak a kulcspozíciók értelmezésére nézve konkrét ügyben hozott elv jelentőségű döntéséről, amely kimondta, hogy az iparvállalatok körébe tartozó korlátolt felelősségű társaságokra is kiterjed az értelmezés s azok kereskedelmi vezetője, igazgatója, aligazgatója, cégvezetője, diszponense mindenképpen kulcspozíció, tekintet nélkül arra, hogy évi jövedelme elérje-e a 24.000 pengőt vagy sem.

Ezeket az alkalmazottakat a vonatkozó kormányrendelet félreérthetetlen intézkedése szerint a vállalatoknak a legrövidebb időn belül keresztényekkel kell kicserélniök, még pedig

függetlenül a zsidótörvény által meghatározott és félévenként végrehajtható örségváltástól.

Egy gépipari vállalat most történt jelévi bejelentéséből a kormánybiztosság azt az érdekes megállapítást tette, hogy a zsidó vezetőknek kereszténnyel való kicserélése megtörtént ugyan, de a volt zsidó vezetőt változatlanul mint beosztottak tartották vissza, ami az átállítás szellemét érinti és ezért nem tűrhető. Ennek alapján illetékes hely ugy intézkedett, hogy a volt zsidó vezető, mint beosztott sem maradhat meg, még akkor se, ha megtartása a zsidók számára fenntartott arányszámot nem érinti.

A Vöröskeresztes szolgálatot Biharmegyében is bevezetik

(Nagyvárad.) Szerdán délután rendkívüli közgyűlést tartott a nagyvárad Vöröskereszt Egyesület dr Hlatky Endre főispán elnöklésével. A rendkívüli közgyűlés összehívására azért volt szükség, hogy megválasszák a számvizsgáló bizottságot és a választmányi póttagokat.

A számvizsgáló bizottság tagjaivá

Gremberger Kamill banktisztviselőt, Kovács József, Kucserich János számvizsgáló tanácsost, póttagokká Morvay Árpád adóhivatali főtanácsost Vereby József adóhivatali ellenőrt Serényi Vilmos városi irodaigazgatót választották meg.

A választmány póttagjai dr Borbély Dezsőné, Heermann Lajosné, dr Dé-

vald Lászlóné, Horváth Ferencné, dr Petri Gyuláné, Klemens Ilona Barla Dezső gyógyszerész és Szentpály Gyula főszámvevő lettek.

Ezután bejelentette az elnöklő főispán, hogy a Vöröskereszt-gyűjtések eredménye 14.763 pengő volt a megyei gyűjtéssel együtt.

A szeretetadományok két nagy és két kis láda ajándékot és 493.70 pengőt eredményeztek.

Végül bejelentette a főispán, hogy az idei bálék záróameghosszabbítást nem kapnak, legfeljebb csak egy, s tekintettel arra, hogy a jövedelmet a Vöröskereszt céljára kell fordítani, ezt a bált Nagyváradon a Vöröskereszt Egylet rendezi meg. Először január 31-én akarták megrendezni, de valószínű, s előreláthatólag február 14-én kerül sor a bál megrendezésére.

Felülfizetések az 1942 január 5-én rendezett Vitézi teaestélyen

Feszl József 22.50, Mahler György 17.50, Mihalik Gyula 10, Biró János 10, dr Petry Gyula 15, dr Cziffra Kálmán 15, Mihalik Ferenc 20, vitéz dr Nadányi János 10, dr Horváth Árpád 10, dr Olasz Vilmos 7.50, Donáth Ferenc 7.50, dr Hlatky Endre 7.50, Riegeiser József 7.50, Andriška Kálmán 7.50, vitéz Cser Lajos 5, vitéz Szőke Sándor 5, Bodó Endre 5, vitéz Győri Ferenc 5, vitéz Szabó Sándor 5, Papp József 5, vitéz Törő István 5, Somogyi István 5, Cserna István 5, vitéz Högye Márton 5, dr Heinrich Béla 5, Varga Jenő 5, Hrabovzki István 5, Kovács Lajos 5, dr Kalas László 5, dr vitéz Biró Barna 5, Oláry Gyula 5, Komjáthy Ferenc 5, Pécsy József 5, dr Gyöngyössi István 5, Várad Mihály Géza 5, vitéz Réty Andor 5, dr Verzár István 5, vitéz Varga János 5, Herczeg János 5, vitéz Szentandrassy Gyula 5, vitéz Butka Ferenc 2.50, vitéz Bagi Ferenc 2.50, Lázár Tibor 2.50, Polyák István 2.50, Kenéz Sándor 2.50, Csepreghy Aladár 2.50, Pribék Imre 2.50, Klemm Gyula 2.50, dr vitéz Barta József 2.50, v. Könyves Ferenc 2.50, Czira Kálmán 2.50, Fazekas József 2.50, báró Gerliczy István 2.50, Varga József 2.50, Gál Szabó Lajos 2.50, Kortsmáros László 2.50, Sahy László 2.50, dr Kassay Dezső 2.50, dr Szurdukán Traján 2.50, Domokos Lászlóné 2.50, Janicsér Mihály 2.50, dr Kaczián Kálmán 10, Kiss Károly 2.50, dr vitéz Keszthelyi Zoltán 2.50, Ander Antal 2.50, Vitán Zoltán 2.50, Urbán János 2, Szabó Sándor 2, Apor Kálmán 2, Telek százados 2, vitéz Szabó Sándor 2, vitéz Vén Zoltán 2, vitéz Füzessy Sándor 1.50, vitéz Joo Ferenc 1.50, vitéz Mecsekfalvy Jenő 1.50, dr Pacsaj János 1.50, Botskor László 1.50, Gulyás Elemér 1.50, Simon hadnagy 1.50, dr Nyéky Gyula 1.50, N. N. 1.50, Patócs Albert 1, vitéz Boldizsár Sándor 1, N. N. 1, Ágoston András 1, vitéz Milotay János 1, Berkes Sándor 1, N. N. 1, vitéz Berekmézi Péter 1, vitéz Reczei István —50 N. N. —50, N. N. —50, N. N. —50, N. N. —50, N. N. —50, N. N. —50, N. N. —50, N. N. —50, N. N. —50, vitéz Juhász József Biharvajda 3, vitéz Diósi Ferenc Nagyvárad 3, vitéz Martos Gyula Pocsaj 5, Ritter Antal Köröstarján 5, Aba Jenő Eled 5, vitéz Szegedi István Rév 5, Megyeri Ferenc mérnök Nagyvárad 20, Udvarhelyi Béla Nagyvárad 5, Szentmiklóssy Sándor Nagyvárad 10, vitéz Sarkózi János Nagyvárad 5, vitéz Sarkózi Barna Nagyvárad 5, ifj. Tarkó Lajos Nagyvárad 5.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal.
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

A KORMÁNYZÓ A MAGYAR ERDEMRENDEL TUNTEGETT KI EGY OLASZ KÖZIRÓT. Rómából jelent a MTI: Horváth Miklós kormányzó a Magyar Érdemrend közepkeresztjét adományozta Guino Cucettinek, a kiadó olasz közírónak, azokért az érdemekért, amelyeket a magyar ügy hosszú éveken át való önzetlen és lelkes szolgálataival szerzett.

Bihar megye egészségügye. Nagyvárad. Saját tud. A vármegyei közigazgatási bizottság szerdai ülésén dr. Heinrich Béla orvosi főorvos ismertette a vármegye közegészségügyi állományáról szóló múlt havi jelentését. A jelentés szerint a születések száma 723, a halálozásoké 498 volt, így a természetes szaporulat 230, apadás mutatkozik a születések terén. A hatósági orvosok 2387 szegény beteget vizsgáltak meg és 2680 gyógyszerutalványt állítottak ki. Fertőző betegségek közül baránybimlő 33, kanyaró 70, toroklob 20 esetben fordult elő. Ezek a betegségek halálos áldozatot nem követeltek. Gümőkóros beteget 23 esetben kezelték 11 haláleset fordult elő. Összesen 215 fertőző beteget kezelték az elmúlt hónapban a vármegye területén.

VESZPRÉMY ZOLTÁN NYUGALMAZOTT FŐISPÁN HALÁLA. Debrecenből jelentik: Veszprémy Zoltán, Debrecen és Hajdúmegye nyugalmazott főispánja 86 éves korában elhunyt. Veszprémy Zoltánnak nagy érdemei voltak Debrecen modernizálására. Halálát a Veszprémy Csának, Huzella, Borhényi és Jendrassák családok gyászolják.

Visszaküldik a feladóknak azokat a csomagokat, amiket a frontról már hazaszállítottaknak küldtek. Budapest, a MTI jelenti: Hivatalosan közlik, hogy az olyan tábori postai címekre feladott küldeményeket, amelyek címzettjeit időközben hazaszállították, vagy utban vannak hazafelé, a feladó címére kézbesítik vissza. A szóbanforgó küldemények a nagy távolságok és az ebből származó nehézségek miatt, csak most küldhetők vissza a feladóknak.

Magyarország két csapattal vesz részt a boroszlói ökölvívó versenyen. Boroszlóból jelentik: (MTI) A boroszlói ökölvívó Európa bajnokságra Magyarország, Svájc, Olaszország és Szlovákia elküldte névszerinti nevezését. Magyarország két teljes csapatot, Olaszország két teljes csapatot, Svájc egy-egy versenyzőt és Szlovákia 2 versenyzőt nevezett be.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Mindazoknak, kik áldott emlékü feleségem és ill. édesanyám elhunytá alkalmából részvétnyilvánításukkal fájdalunkat enyhítették: leg-hálásabb köszönetünket töl-mácsoljuk.

Dr. Horváth József ügyvéd,
 nyug. táblabíró, dr. Horváth
 Sándor kir. járásbíró.

Milyen munkaalakalmak vannak Nagyváradon? A nagyvárad m. kir. Állami Munkaközvetítő Hivatal (Szilágyi Dezső-utca 28. sz. Telefon 25-76) jelentése: 1942. január hó 7-én kelt kimutatása szerint az elmúlt héten elhelyezett 25 egyént. — Jelenleg foglalkozást kaphat: 7 gazdasági cseléd, 8 állandó háztartási alkalmazott, összesen 25 egyén. — Foglalkozást keres pedig 82 ipari szakmunkás, 35 gyári betanított és egyéb segédmunkás, 76 napszámos, 3 szolga, kifutó, kocsis, 4 üzleti alkalmazott, 4 magántisztviselő, 13 állandó háztartási alkalmazott, 1 betegápolónő, 9 bejáró-takarítónő, 1 szülésznő, 3 gyermeknevelőnő, összesen 224 egyén.

A „NORMANDIE” ÁTALAKÍTHATÓ-E REPÜLŐGÉP-ANYAHAJÓVÁ? A Tükör január száma írja: A legújabb jelentések szerint az amerikai tengerészeti hatóságok lefoglalták a Normandie nevű francia hajót, mely a világ második legnagyobb személyszállító gőzöse. Most azután az a kérdés, hogy az amerikai lerv sikerülhet-e? A tervük ugyan az, hogy a Normandiet átalkítják repülőgép-anyahajóvá. A szakértők szerint azonban ez a terv keresztülvihetetlen a személyszállító gőzösk melo-centruma (a hajósúlypontja) miatt. A személyszállító gőzösk súlypontja repülőgép-anyahajóvá való átépítés esetén túlságosan magasra kerülne, mely könnyű felborulást okozhatna. Hogy mi történik a Normandie-val, nem tudjuk, de annyit látunk, hogy a szakértői vélemények és az amerikai tervek ellentmondanak.

Törlesztéses kölcsön

ingatlanokra évi 6% kamatra. Kereskedők, iparosoknak is hosszabb lejáratra. Személykölcsönök csak jobb állású tisztviselőknél. — F. Szabó ny. főköfőnök, Szeged, Oroszlán-utca 6.

Magyar-bulgár kultúrastet rendeznek Nagyváradon. Saját tud. A bolgár-magyar kultúrköznevelés ápolása céljából dr. Soós István polgármester egy kultúrastet megtartását tervezi. Az estélyen a bolgár követ is résztvenne. A programon Dorita Bonewa, az ismert budapesti operanékesnő is szerepelne. Bizottságot jelöltek ki, amely az estélyt előkészíti: dr. Hlatky Endre főispán, dr. Dalló Gyula tanácsnok dr. Szalay Elemér, dr. Krüger Jenő dr. Némethi Gyula, Tabéry Géza, Papp Lajos, Putnik Bálint és Csanády százados. A TESz is örömmel veszi a kezdeményezést.

A Tükör januári száma újra gazdag tartalommal jutott az olvasók kezébe. Cs. Szabó László Lélek a kövek közi cikke mellett Kertész Róbert a legnagyobb francia személyszállító hajó, a Normandie sorsát ismerteti, Nagy Lenke Crescence címen Széchenyi István feleségéről írt érdekes cikket, Cs. Szabó Kálmán pedig régi emlékeiből költött gazdag csokrot. Erdős Jenő Kandurok és földibékek cikkén kívül: Szilágyi Ödön Gyórról, a három folyó városáról rajzolt eleven képet. A friss, eleven rovatok mellett számos művészirajz és fénykép díszíti a szép kiállításlapot. Az irodalmi részben Brelich Marió és Mándy Iván novellával, Mé-szoly Dezső verssel szerepel. A Tükör Révay József szerkesztésében és a Franklin Társulat kiadásában jelenik meg.

Meghalt a nemzetközi Olimpiai Bizottság elnöke. Brüsszelből jelentik: (NTI) Gróf Boilet Latour, a nemzetközi Olimpiai Bizottság elnöke 67 éves korában Brüsszelben elhunyt. (MTI)

Korona filmszínházban
 Lehár Ferenc bűbajos operettje
PACSI RTA Eggerth Mártával.
 Magyar muzsika, magyar dal, magyar tánc.

Ismeretlen nőt gázolt halálra Püspökínél a személyvonat. Nagyvárad. Saját tud. Szerdán regge a hét órás személyvonat Biharpüspöki állomás közelében elgázolt egy 27 év körüli nőt, aki sötétszürke ruhát, fekete selyem fejkendői, rövid télikabátot viselt, a lábán halinacsizma volt. A halalos gázolás a biharpüspöki állomás 47. v. órháza előtti történt s mikor a vonat elrobogott az órház előtt, akkor fedezte fel a pályaőr. A csendőri nyomozást rendkívül megnehezíti az a körülmény, hogy a borzalmas szerencsétlenség áldozata ruhájában nem találtak semmi olyan nyomra vezető támaszpontot, amely a vizsgálatot a megfelelő irányba terelhetné volna. Ugy a biharpüspök: csendőrség, mint a nagyvárad: rendőrség a legszélesebbkörű nyomzást vezette be az ismeretlen áldozat személyazonosságának megállapítására.

Bihar megye gazdaközönsége vetőárpat kapott. Nagyvárad. Saját tud. A vármegyei gazdasági felügyelőség jelentése szerint a december hónap közepe mezőgazdasági munkák végzésére alkalmas volt. Tekintettel arra, hogy őszi búzával kevesebb területet vetettek be Bihar megyében az elmúlt évinél, a minisztérium 50 vagon árpa és 27 vagon kedvezményes, illetve kölcsön zabvetőmagot boesátott a 20. illetve 100 holdon aluli kisgazdaközönség rendelkezésére. Ez azonban kevésnek bizonyul, ezért pótküldést kért a gazdasági felügyelőség. A múlt hónapban 9 tenyészbikát szerzett be a vármegye, egyenként 3-3500 pengős áron. A baromfitenyésztés fejlesztése érdekében Nagyváradon és hét községben 6 napos tanfolyamot rendeztek. A téli gazdasági iskolák működnek leputóbb Kö-röszkálban 68 hallgatót avattak érettségizéses gazdáivá.

Sulyos munkásszerencsétlenség a zsidókórházban. Nagyvárad. Saját tud. Csütörtök délelőtt fél 11 órakor sulyos szerencsétlenség történt a zsidókórházban. Az udvaron, 4 méter magas állványon, munkások dolgoztak, a falat meszelték. Az állvány összeomlott, Berkovits István 31 éves szobafestő és Blattner László 38 éves festősegéd a magashól lezuhantak Berkovits lábtórést, Blattner pedig láb- és gerinc sérülést szenvedett. Azonnal kezelésbe vették őket. Állapotuk sulyos, de nem életveszélyes. A rendőrség széteskörű nyomozást vezetett be, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

Adományok. Özv. Pataki Györgyné részére Szent Antal nevében 5 pengőt, egy szegény gyermek részére özv. B. G.-né Jézus Szent Szíve nevében 3 pengőt küldött szerkesztőségünkbe. Rendeltetési helyére juttatjuk.

Péntekes lesz a ruhabemutató főpróbája. A Baross Női Tábor felkéri azokat a hölgyeket, akik a vasárnapi ruhabemutatón szerepelnek, hogy pénteken (január 9-én) délután 3 órakor a Szigligeti színházban tartandó próbán pontosan jelenjenek meg.

Divatbemutatót

máskor is rendeztek Nagyváradon. Mindenki tudja, hogy az ilyen rendezéseknek reklám és propaganda a céljuk. Lehetnek azonban olyan körülmények, amelyek kiemelnek a szokásos környezetből egy divatbemutatót és jelentős társadalmi eseményé teszik.

Ezt mondhatjuk el arról a divatbemutatóról is, amelyet a helybeli Baross Női Tábor rendez vasárnap a Szigligeti Színházban. Az a körülmény, amely kiemeli a szokásos keretből az, hogy a Baross Női Tábor divatbemutatóján Nagyvárad legszébb asszonyai és leányai nagyvárad: keresztény magyar iparosok munkáját, ötletességét, tehetségét mutatják be. Megláthatja ott mindenki, hogy a magyar iparos tud dolgozni és szépet felmutatni, ha dolgozni hagyják s nem nyomja vállait a zsidóság kíméletlenül és tervszerűen pusztító gazdasági térhódítása.

Ezen felül is társadalmi eseménynek tartjuk a Baross Női Tábor divatbemutatóját. Nagyvárad uriaszszonyok és urileányok kézfogása lesz ez Nagyvárad keresztény, magyar iparosaival a közös boldogulás, közös felemelkedés érdekében. Biztató jel ez arra, hogy ma már nemcsak beszélnek a társadalmi kiegyenlítődésről, hanem dolgoznak is érte. Örömmel vesszük tudomásul, hogy az akció sikeréért mily nagy odaadással és lelkesedéssel dolgozik dr. Horváth György rendőrfőtanácsos neje, Feszli József kávéházbarló neje és a Baross Női Tábor minden lelkes tagja. Munkájukat már eddig is siker koronázta, hiszen majdnem minden jegyet eladtak. Az igazi küzdelem azonban inkább a fent említett körülményekben kell meglátnunk.

A jövő nemzedéke, amely már elvezetője lesz annak a hősiesség küzdelemnek, amit a keresztény magyar iparosság folytatott itt Nagyváradon a zsidó térhódítás megszüntetéséért, hálás szívvel fog megemlékezni mindazokról, akik igazi magyar odaadással és a közért való önzetlen áldozatkészséggel dolgoztak. Ez a nemzedék meg fogja hajtani zászlóját a Baross Női Tábor lelkes vezetői és tagjai előtt is. (x)

Mentesítik a hadbavonultakat bizonyos adók fizetése alól

Budapestről jelentik: A Pest írja: A pénzügyminiszter elrendelte, hogy a honvédelmi szolgálatot teljesítő iparosok, kereskedők és más hasznóhajtó foglalkozású, valamint szellemi szahadfoglalkozást folytató személyek terhére kivetett általános kereseti adónak a hadbavonulás tartamára és a jövedelmi adónak erre eső részét töröljék, ha a hadbavonultaknak nincsen hozzártározójuk vagy helyettesük, a foglalkozás folytatására. Ez a körülmény a jövő évi adóalap megállapításánál figyelembe veendő.

Szolgálatos gyógyszerárak:

(Nagyvárad.) Január 3-tól január 10-ig a következő gyógyszerárak teljesítenek szolgálatot: Kain Eszter „Aranyas” gyógyszerár, Szent László-tér 6, telefon 25-74. Pakala Gy. „Fehér Kereszt” - gyógyszerár, Rákóczi-út 2., telefon 14-45. Hegedűs Imre „Szent László”-gyógyszerár, Szent István-tér 1., telefon 19-29. Németh örökösök „Megváltó” gyógyszerára, Teleki-utca 55., telefon 16-07.

Felhívás a város közönségéhez szükségóvóhelyek építésére

Tekintettel arra, hogy a háztulajdonosok nagy része nem tett eleget az előírt határidőre a Honvédelmi Miniszter ur 104.000-eln. 35-1941. sz. rendeletében lefektetett és általam határozatban kadott légoltalmi kötelezettségének, ezután hívom fel ismételtén a háztulajdonosok figyelmét arra, hogy a fenti rendelet értelmében, ha jelen felhívásomnak sem tesznek eleget, a mulasztókkal szemben a legszigorúbban fogok eljárni és szakközveim által a közeljövőben megindított ellenőrzések alkalmával észlelt legkisebb hiányokért is a legszigorúbb eljárást teszem folyamatba.

Utolsó figyelmeztetésképpen elrendelem, hogy:

1. Azok a háztulajdonosok, akik szükségóvóhely és vészátjáró létesítésére lettek kötelezve és az előző megadott határidőre nem tettek eleget felszólításomnak, legkésőbb 8 napon belül jelentsek be a városi mérnöki hivatalba, hogy a szükségóvóhely, illetve vészátjáró tervrajzának elkészítésével kit bíztak meg, hogy a szükséges faanyag rendelkezésükre áll-e?

2. Elrendelem, hogy minden háztulajdonos, aki a légo. felszerelésekre vonatkozó határozatot kézhez vette haladéktalanul gondoskodjon a felszerelések beszerzéséről, mert a törvényes határidő már elmúlt.

Az előírt felszerelések a Légoltalmi Liga utján is beszerezhetők, ahol egyúttal részletes felvilágosítás is kapható a felszerelési tárgyak ára és a házcsoportonkénti megrendelések aránya felel is, minden hétköznap délután 4-fél 6-ig a Liga hivatalos helyiségében Rákóczi-ut 13. I. em.

Azok a háztulajdonosok, akik a közeljövőben kapják kézhez határozatukat 30 napon belül kötelesek a légoltalmi felszereléseket beszerezni.

Figyelmeztetem a háztulajdonosokat és a ház légo. parancsnokokat, hogy a legkisebb mulasztásért is a mulasztókkal szemben a kihágási eljárást megindítottam és a legszigorúbb büntetést várhatják.

Azok a házparancsnokok és helyettesek, akik már kiképzésben részesültek, a ház, házcsoport személyes légvédelmi szolgálatra kötelezett (14-70 évf.) személyeit — kivétel nélkül — oktassák ki a határozatban megadott határidőn belül, ezt pedig előre jelentésként be a Liga helyi csoportjánál, mint ezt az oktatáson már utasításban megkapták.

Elvárom mindenkitől, akár háztulajdonos, akár házparancsnok, helyettes, vagy személyes légvédelmi szolgálatra kötelezett személy, hogy törvényben elrendelt légoltalmi kötelezettségének eleget tegyen, mely kötelezettség nemcsak önérdéke, hanem városunk és országunk közös érdeke is.

Dr. Seős István s. k.,
polgármester, város légo. vezetője

„Testreszabott” adókat vetnek ki az adózókra**Csizik államtitkár cikke a magyar szociális pénzügyi politikáról**

Csizik Béla pénzügyi államtitkár a *Donauropa* legutolsó számában tanulmányt írt ezzel a címmel: „Szociális szempontok a magyar pénzügyi politikában”. Kifejti benne többek között, hogy a szociális eszme új fejlődési irányt adott a magyar pénzügyi politikának és az egész gazdasági politikának. A magyar pénzügyi politika két úton igyekszik érvényre juttatni a szociális szempontokat: szociális adópolitikával és a nemzeti gazdaságnak olyan irányba való terelésével, hogy újabb munkaalkalmak teremtésével a gazdasági élet is az igazságosabb jövedelemeloszlás és az arányosabb fogyasztás szociális céljait szolgálhassa.

A szociális adópolitika arányosabb és igazságosabb közteherviselésre törekszik. Leglényegesebb szociális szempont az adóteher intézményes egyéniesítése, amellyel szinte minden egyes adózónak testére szabják az adót, hogy a közteher ne szorítsa és ne akadályozza sem gazdasági tevékenységében, sem szociális kötelezettségének teljesítésében. A 90 évnél idősebb kisiparosok az általános kereseti adótételnek csak felét fizetik. A családi állapot fontos szempont a jövedelemadó megállapításában. A 30 év-

nél idősebb nem házas férfiak és nők 25 százalékkal több jövedelemadót fizetnek. A gyermekek száma a jövedelem és az általános kereseti adót illetőleg módosítja az adótételt.

A házasokban közvetve is könnyítéseket biztosított a pénzügyi kormányzat a többgyermekes családoknak: a házbirtokosoknak 5 százalék kedvezményt ad a házasokban és járulékaiban, ha házukban a gyermekek száma az összes lelkők lélekszámának legalább felét teszi ki.

A hadirokkant és hadigondozott egyszobás lakóháza nem esik házas alá. Széleskörű illetékmentességet is élveznek a hadirokkantok. Egyéniesítésre törekvő adóztatásunk leglényegesebb intézkedése szociális szempontból a létminimum adómentessége és progresszív adóztatás. Szociális intézmények létesítésének előmozdítására is számos rendelkezést ismer a magyar adópolitika.

Az államtitkár azzal fejezi be cikkét, hogy a magyar pénzügyi kormány folytatja adórendszerünknek szociális alapokra való helyezését, mert felismerte, hogy a jobb jövő kiépítésének az adópolitika is egyik eszköze.

SPORT**Kész az ökölvívó válogatott az Európa bajnokságra**

Sulkó Béla ökölvívókapitány összeállította a január 20-25. között Borszónban lebonyolításra kerülő Európa-bajnokságon résztvevő magyar válogatott csapatot. A csapat tagjai: Légsúlyban: Podány (BVSC), Miriszlai (Szolnok); bantamsúly: Bogács (WMTK), Darai (Debrecen); nehézsúly:

súly: Frigyes (Beszár), Csapogya (MPSC); — könnyűsúly: Vojnovics (BVSC), Papp (Beszár); váltósúly: Torma II (BTK), Szentgyörgyi (Beszár); középsúly: Szalay (Beszár), Csontos (FTC); félnehézsúly: Jászai (WMTK), Szigeti (FTC); nehézsúly: Homolya (FTC), Nagy (BVSC).

SZINHÁZ**Színházi iroda közleményei:**

— **Három huszár**, csütörtökön filléres, mozinál is olcsóbb helyárral hat órákor megy. Minden földszinti jegy 90 fillér, emeleti 50 fillér, páholy 4 pengő.

— **Marót Annie és Pataky Jenő** előadástje csütörtökön 9 órákor kezdődik.

— **Három a kislány** pénteken premierbérletben, szombaton tisztviselőbérletben és vasárnap este kerül színre, Dely Ferenc rendezésében. A legbájosabb Schubert operettre már is nagy az érdeklődés.

— **Gárdahadnagy** vasárnap délután olcsó helyárral van műsoron.

— **Kiss Ferenc** 14. és 15-én vendégszerepel a Cyránóban. Mindkét nap bérletben megy némi ráfizetéssel. A bérletközönség a jövő héten választhat a Cyránó és Cigányprimás előadások között. A Cigányprimás Kálmán Imre gyönyörű zenéjű operettje Szűcs László vendégszereplésével megy a jövő hét végén, pénteken, szombaton.

— **Bordi Bella**, az Operaház világhíru primaballerinája prózai szerepben fog Váradon január 23-tól bemutatkozni. Eljuttassa ragyogó táncbetéteivel a Vígshízház tavaszi nagy slágerének, a Tizedik kérőnek női főszerepét. Az idei szezon szenzációja lesz a nagy-szerű táncosnő szereplése a kitűnő vígjátékban. Bordi Bellának régi vágya, hogy nemcsak mint táncosnőt, hanem mint színésznőt is megismerje a közönség.

HETI MŰSOR:

Csütörtök délután 6 órákor: **Három huszár**.

Péntek este: **Három a kislány**.

Szombat este: **Három a kislány**.

Vasárnap este: **Három a kislány**.

Nagyvárad

thj. város új utcaelnevezéseivel megjelent térkép ára: fekete nyomással 1.60 P színes nyomással 2.—

Őszinte muzikálitika

Egy éjszaka Erdélyben. A nagy reklámmal beharangozott Egy éjszaka Erdélyben című film csalódást okozott. Többet vártunk. A darab meséje, az ősszel a színpadon is játszott *Altéregő* című színjátékai azonos. Ez nem lenne baj. De baj az, hogy az erdélyi rajfelvételek meg sem közelítik Erdély igazi szépségeit, a műterem felvételek pedig kulissza levegőjűek. Páger Antal, Nagy István, Mezey Mária és Szuleczky Zita művészi játéka azonban mindenért kárpótol. Az ilyen nagy filmnek fokozottabb gondosságra lenne szükség, a különben mindég művészi magyar filmgyártásban.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér, Alláskeresőknak 25 százalék engedmény

Lakás

Központban, Szaniszló-utcában vagy környékén 3-4 szobás lakást keresek, amely ügyvéd irodának is alkalmas. Dr. Dobay ügyvéd, Szaniszló-utca 4. 853

Adás-vétel

Ültözőkődni jól és olcsón csak Molnár használt férfi ruhá üzletéből lehet. — Bémer-tér 1. (udvarban). Magas árakat fizetek használt ruhákért. 810

Aranyat, briliánst, ezüstöt magas áron veszek, órát, ákszert javítok. Gyenge István ékszerész. Rákóczi ut 18.

Eladó 3 szobás ház, műhelyhelyiséggel vagy anélkül. Sorompó-u. 19. 872

Különféle

Jól bevezetett biztos megélhetést jövedelmező fűszer és csemege üzlet főútvonalon azonnal átadó. Cim a kiadóban. 875

Tisztviselő abonoma ebéd, vacsora olcsón Mátyás étteremben, Szilágyi D. utca 5. 855

Hirdessen a Magyar Lapokban

Kitűnő házikoszt olcsón kapható, — Mátyás étterem, Szilágyi Dezső-u. 5.

UJSAG makulatura kapható a Magyar Lapok kiadóhivatalában.

Állást nyec

Műszaki rajzok és felírások készítéséhez ügyeskedő rajzoló felvesszünk. Ajánlatok fizetési igény megjelölésével és próbarajzzal Nagyvárad 1. — Postafiók 131. címre küldendők. 876

16 éves fiut kosztal, fix fizetéssel újságárusításra felvesz Högye, pénzügy előtti pavilon. 851

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R.T.

Fő- és felelősszerkesztő: **Dr. Paál Árpád** felelős kiadó: **Dr. Scheffler Ferenc**
Szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.